

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

Magistratura pilləsi üçün

İXTİSAS: 060112 - COĞRAFIYA MÜƏLLİMLİYİ

**İF-M 10460 “COĞRAFIYANINTƏDRİSİNDƏ
İNFORMASIYA-KOMUNİKASIYA TEXNOLOGİYALARINDAN İSTİFADƏ”
fənninin**

P R O Q R A M I

Bakı Dövlət Universiteti TMŞ yanında Tədris vəsaitlərinə nəşr hüququnun (qrif) verilməsi üzrə daimi fəaliyyət göstərən Komissiyanın qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol №)

Bakı 2016

COĞRAFIYANIN TƏDRİSİNDƏ İNFORMASIYA-KOMUNİKASIYA TEXNOLOGİYALARINDAN İSTİFADƏ

İzahat vərəqi

«Coğrafiyanın tədrisində İnformasiya-Komunikasiya Texnologiyalarından (İKT) -dən istifadə» fənni “ Coğrafiya müəllimliyi” istiqamətində «Coğrafiyanın tədrisi metodikası və metodologiyası» ixtisası üzrə magistratura pilləsində II kursun I semestrində 45 saat (30 saat – mühazirə, 15- məşğələ) həcmində tədris edilir.

««Coğrafiyanın tədrisində İnformasiya-Komunikasiya Texnologiyalarından istifadə » kursunun tədrisinin sonunda tələbələr:

Bilməlidir:

- coğrafiyanın tədrisində təlim vasitələrdən istifadə imkanları təhlil etməyi;
- təlimin texniki vasitələrindən istifadənin əhəmiyyətini əsaslandırmaq;
- İKT-dən dərslərin müxtəlif mərhələlərində istifadənin təhlilini

Bacarmalıdır:

- müxtəlif kompyuter proqramları ilə dərslə hazırlıq mərhələsinin təşkilini;
- dərslərin slaydlarının hazırlanmasını;
- Kompyuter proqramlarının coğrafiya tədrisində tətbiqi;
- Veb-resursların qiymətləndirməyi

Yiyələnməlidir:

- dərslərin müxtəlif mərhələləri üçün slaydların hazırlanmasının əhəmiyyətini əsaslandırmağa
- müxtəlif kompyuter proqramları ilə yeni dərslərin izah edilməsi mərhələsinin təşkilini;
- tədris slaydlarının hazırlanmasına;
- müxtəlif kompyuter proqramları ilə yeni biliklərin möhkəmləndirilməsi və yoxlanılması mərhələsinin təşkilini

Proqram həm də magistr dissertasiyası üzərində müstəqil tədqiqatlar aparılmasında yardımçı vasitə rolunu oynaya bilər.

Mövzular üzrə saatların paylanması

№	Mövzular	cəm	O cümlədən	
			müh.	sem.
1.	İKT-nin təhsildə rolu	2	2	
2.	Məktəb coğrafiyasında istifadə edilən təlim vasitələri	4	2	2
3	Coğrafiya müəlliminin dərslə hazırlıq prosesində İKT-dən istifadə imkanları	2	2	
4	Dərsin motivasiya mərhələsi üçün slaydların hazırlanmasının əhəmiyyəti	4	2	2
5	Tədqiqatın aparılması mərhələsində kompyuter texnologiyasının tətbiqi	4	2	2
6	Yeni mövzunun izahı prosesində kompyuter texnologiyasından istifadə	2	2	
7	Yeni biliklərin tətbiq edilməsi prosesində İKT-dən istifadə	4	2	2
8	Biliklərin yoxlanılması və nəticənin çıxarılması mərhələsinin yerinə yetirilməsində kompyuter texnologiyasının tətbiqi.	2	2	
9	Kompyuter proqramlarının coğrafiya tədrisində tətbiqi	4	2	2
10.	GIS sistemi	2	2	
11	Elektron lövhə ilə iş texnologiyaları	2	2	
12	İnternet resurslarından istifadə	4	2	2
13	Coğrafi məlumatların toplanması və təqdim edilməsi.	2	2	
14	Tədris slaydlarının hazırlanması	4	2	2
15	Veb-resursların qiymətləndirilməsi	3	2	1
	Cəmi:	45	30	15

1. İKT-nin təhsildə rolu. İKT-nin növləri.

Avropa ölkələrində İKT dən istifadə səviyyəsi. Təhsildə İKT ilə bağlı milli siyasət. Məktəbin İKT avadanlığı ilə təchizatı və ixtisaslı kadr problemi. Rəqəmsal bacarıqların

əldə edilməsində milli kurrikulumların rolu. Ümumi təhsil məktəblərində İKT-dən istifadənin vəziyyəti Milli təhsil portalından istifadə (1),(2),(3),(4),(5).

2. Məktəb coğrafiyasında istifadə edilən təlim vasitələri. Coğrafiyanın təlim vasitələri. Təlim prosesində kompyuter texnologiyasının tətbiqinin əhəmiyyəti. İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının təlim prosesində əhəmiyyəti.

Fəal dərslərin videoyazılarının nümayişi. Fleş-diskdən istifadə. WinRAR-ın proqramı vasitəsi ilə yaradılan resursların arxivləşdirilməsi (1),(2),(3),(4),(5).

3.Coğrafiya müəlliminin dərslə hazırlıq prosesində İKT-dən istifadə imkanları. Müasir dərslərin mərhələlərinin həyata keçirilməsində İKT-dən istifadə Təqdimatların hazırlanması. Microsoft Word Power Point 2010. Fərqli yanaşma və adaptasiyalı öyrətmə sistemini tətbiq etməklə qavrama qabiliyyətlərinə uyğun tapşırıqların hazırlanması (1),(5).

4. Dərslərin motivasiya mərhələsi üçün slaydların hazırlanmasının əhəmiyyəti. Rəmzi, obrazlı, verbal motivasiya mərhələlərinin hazırlanması. Animasiyaların motivasiyaya tətbiq edilməsi. “Fikrimdə nəyi tutmuşam”, “Anlayışların çıxarılması”, “Klaster”, “Beyin həmləsi” və s. təlim üsullarının İKT vasitəsi ilə motivasiyaya tətbiqi (1),(4),(5).

5.Tədqiqatın aparılması mərhələsində kompyuter texnologiyasının tətbiqi. Qrup işlərinin aparılması üçün İnteraktiv Lövhə alətləri ilə tanışlıq: Notaland Primary Paint , Popplet - DabbleBoard , RealtimeBoard , Rizzoma , Scriblink ,Scrumlr ,Twiddla , Vyew, Writeboard , WikiWall (1),(2),(5).

6. Yeni mövzunun izahı prosesində kompyuter texnologiyasından istifadə. Yeni mövzunun izah edilməsi zamanı İKT-dən istifadə imkanları. Dərs prosesində müxtəlif izahatlar üçün İKT-dən effektiv istifadə.Mimio proqramı. Elektron lövhələrdən istifadə imkanları. İnteraktiv lövhələrdən istifadə (3),(4),(5).

7. Yeni biliklərin tətbiq edilməsi prosesində İKT-dən istifadə.Şagirdlərin bilik və bacarıq səviyyəsinin İKT-dən istifadə etməklə monitorinqi. Biliklərin tətbiq edilməsində sxemlərin tərtib edilməsi. Müqayisə mətnlərinin yaradılması. Elektron testlərdən istifadə(1),(3),(4),(5).

8. Biliklərin yoxlanılması və nəticənin çıxarılması mərhələsinin yerinə yetirilməsində kompyuter texnologiyasının tətbiqi. Elektron jurnallar. KSQ və BSQ- lərin hesablanmasında İKT imkanlarının tətbiqi. Biliklərin yoxlanılması məqsədi ilə test tapşırıqlarının, sualların, şəkil sxemlərin, kontur xəritələrin tətbiqi. Paylama materiallarının hazırlanması. Elektron poçtla qiymətlərin toplanması və ötürülməsi (3),(4),(5).

9. Kompyuter proqramlarının coğrafiya tədrisində tətbiqi. Pover Point proqramı ilə təqdimatların hazırlanması. Exsel proqramından coğrafiya tədrisi prosesində istifadə. Microsoft Word, Power Point 2010 proqramlarından istifadə (1),(3),(4),(5).

10. GIS sistemi. Multimediya dərsləkləri. Multimediya dərsləkləri.Təhsil müəssisəsi üçün saytın yaradılması. Müəllim və şagirdlər üçün informasiya kiosku. Distant (məsafədən) təhsilə imkanların yaradılması. İmkanları məhdud və istedadlı uşaqların distant təhsilə cəlb olunması, skype-əlaqənin yaradılması (1),(2),(5).

11. Elektron lövhə ilə iş texnologiyaları. Prometan lövhələr.”Promethean ActivBoard ”- in ”ağıllı lövhə”nin tədrisi prosesinə tətbiqi. Mimio proqramı. Veb2-veb3 alətləri ilə tanışlıq: artPad –onlayn şəkil çəkmək, Aviary fotoredaktor şəkillərin redaktəsi, Aviary Phoenix şəkillərin redaktəsi, BannerSnack Banerlərin hazırlanması, Befunky – Şəkil redaktəsi və Kollaj, Blingee Animasiyalı şəkillərin hazırlanması, ClayYourself , Doink –Multfilm, Flock Draw Conceptboard(1),(3),(4),(5).

12. **İnternet resurslarından istifadə. İnternet bilik mənbəyi kimi istifadə.** İnternet məlumatlarının dəqiqliyinin yoxlanılması. İnternet-bələdçilər: Opera, Mozilla, Safari, Google Chrome. İnternet səhifələrin yaradılması. Sosial şəbəkələr. Vikipediya da coğrafi ensiklopediyanın yerləşdirilməsi. Öyrədici proqramlardan istifadə. Rəqəmli ensiklopediya və lüğətlər (sözlüklər). Öyrədici oyunlar(1),(2),(3),(5).

13. **Coğrafi məlumatların toplanması və təqdim edilməsi.** Coğrafi biliklərin əsas mənbələri: Coğrafi mətnlər. Coğrafi şəkillər. Cədvəllər. Sxemlər. Diaqram və qrafiklər. Yaş piramidaları. Xəritələr. Ekspedisiya və ekskursiyalar. Coğrafi məlumatların təqdim edilməsi - təqdimat, verbal, kartoqrama, kartodiaqramma, xəritə-sxem. SMS-lə hadisələr haqqında məlumatlandırma. Müvəffəqiyyət haqqında statistik məlumatların elektron statistikasının aparılması(1),(2),(3),(5).

14. **Tədris slaydlarının hazırlanması.** Slaydların hazırlanması. Slaydların həcmi və onların şagirdlərin yaş səviyyəsinə uyğunluğu. Tədris slaydlarının mövzular üzrə bölgüsü. Hiperistinad. Power Point proqramında musiqinin və ya videonun slaydlara əlavə olunması. Hazır proqram məhsullarından istifadə. Müəllif işlərindən istifadə (1), (5).

15. **Veb-resursların qiymətləndirilməsi.** Məzmun keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi. Tədris təlim aləti kimi səmərəliliyin qiymətləndirilməsi. Veb-resurslardan istifadə rahatlığının qiymətləndirilməsi. Təhsildə İKT-nin tətbiqinə dair metodik tədqiqatlar və tövsiyələr. Qabaqcıl pedaqoji təcrübə üzrə informasiya bankının yaradılması (2),(3),(4),(5).

Ədəbiyyat

Əsas

1. Mehrabov A.. Təhsildə texnoloji yanaşmaların mahiyyəti və əsas xüsusiyyətləri. Azərbaycan müəllimi qəzeti, Bakı, 2006.

2. Əliyeva F.A, Məmmədova Ü.R Müasir təlim texnologiyaları. www. Slideshare.net. 2014.198.

3.Süleymanova A.Y, Təhsilin əsasları, Dərs vəsaiti Bakı “Təhsil” nəşriyyatı , 2014, 399 s.

Əlavə

4.Veysova Z. A. Fənn müəllimləri üçün ixtisasartırma təhsilinin 2-ci modulu üzrə “Ümummi orta təhsil səviyyəsi üçün yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi Coğrafiya fənni üzrə təlimçilər üçün vəsait “İnkişaf” elmi mərkəzi, 2014, 168 s.

5. www. Kurikulum.az